

การสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง
นำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก
Strengthening Central Northeastern Thais' Motivation for
Applying Five Precepts to Their Well-Being In Daily Life

ประพิศ โบราณมูล¹, สุรพันธ์ สุวรรณศรี², Sunthorn Artniyom³,
เสถียร เวียงดอนก่อ⁴, ณัฐญา สุทธิสนธิ⁵
Prapit Boranmool¹, Surapan Suvannasri², Sunthorn Artniyom³,
Satain Viengdonkor⁴, Nattaya Suttisonti⁵
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2557
Email : prapit101@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อ 1) ศึกษาแรงจูงใจ 2) แนวทางการสร้างแรงจูงใจ และ 3) รวบรวมข้อเสนอแนะและแนวทางการสร้างแรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก ซึ่งตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุกแตกต่างกัน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง จำนวน 980,633 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 329 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่

¹ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

¹ Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

² Assistant Professor, Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

³ Assistant Professor, Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus

⁴ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

⁴ Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus

⁵ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

⁵ Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus

*ได้รับบทความ: 20 พฤษภาคม 2562; แก้ไขบทความ: 10 กันยายน 2562; ตอรับการตีพิมพ์: 8 ตุลาคม

คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่าที และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวโดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย พบว่า

1. แรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการสร้างแรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก

3. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแนวทางการสร้างแรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ ไม่แตกต่างกัน แต่อาชีพ และการศึกษาต่างกัน มีแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีข้อเสนอแนะและแนวทางการสร้างแรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก เรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ สังคมจะสุขุมมากขึ้นหากปราศจากการลักทรัพย์ รongลงมา หากต้องการให้คนอื่นมีความจริงใจต่อตนเองแล้วก็ต้องมีความจริงใจต่อเขาด้วยเช่นกัน และน้อยสุด คือ หากไม่มีการฆ่าสัตว์ ทำร้าย รั้งแกสัตว์ก็จะทำให้จิตใจเบิกบาน

คำสำคัญ : 1. แรงจูงใจ 2. แนวทางการสร้างแรงจูงใจ 3. ศีล 5 4. ความผาสุก

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study Central Northeastern Thais' motivation, 2) to find guidelines for strengthening their motivation ,and 3) to collect suggestions used as guidelines for strengthening central northeastern Thais' motivation for applying five precepts to their well-being in daily life. The hypothesis laid in the fact that subjects with differences in individual factors distinctly applied five precepts to their well-being in daily life. The instrument used for data collection was the questionnaire. The sampling group comprised 329 subjects through stratified sampling, garnering it out of 980,633 populations as eligible voters in Roi Et province. Statistics used for processing data analyses from the questionnaires encompassed frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test (One-way ANOVA), setting the statistical significance level at .05.

Results of findings:

1. Central northeastern Thais' overall motivation for applying five precepts to their well-being in daily life has been rated 'high'.
2. Guidelines for strengthening their such motivation has been rated 'high'.
3. The hypothesis testing results have found that subjects' factors of genders, ages, occupations and educational levels bear significant differences in strengthening their such motivation, with the statistical significance level at .05. Regarding their factors of genders and ages used as guidelines for strengthening their such motivation, they show no differences in all five aspects in strengthening it. On the contrary, their factors of occupations and educational levels prove different, with the statistical significance level at .05.
4. Their guidelines for strengthening their such motivation in descending order of three frequencies are that; first, the society will deem more peaceful and happier if it is without stealing; second, if one wants another one to be sincere to oneself, so is either side; third, unless animals are killed, harmed and bullied, ones' minds will be merry.

Keywords : 1. Motivation 2. Guidelines for strengthening motivation 3. Five precepts 4. Well-beings

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) เกี่ยวกับการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน โดยเน้นให้มีการพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงซึ่งตรงกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ว่าด้วยการสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาสังคม ด้วยการส่งเสริม การอนุรักษ์ และพัฒนาคุณค่าทางศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ที่หลากหลายบนฐาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อก่อให้เกิดความมั่นคงของรัฐและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล เกี่ยวกับการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติและฟื้นฟูประชาธิปไตยเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่สมบูรณ์ (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2554 : 5-6) ซึ่งองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ต้องให้ความสำคัญไม่เว้นแม้แต่สถาบันการศึกษาก็นับว่าเป็นอีกหน้าที่หนึ่งของสถาบันการศึกษาที่ต้องรับผิดชอบการดำเนินการเน้นไปที่นักเรียน นักศึกษาของสถาบันการศึกษานั้น ๆ ด้วยการส่งเสริมการให้มีการศึกษาหาความรู้ ค้นคว้า รวมทั้งทำวิจัยด้านพระพุทธศาสนาด้วยการผสมผสานกับองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย เพื่อพัฒนาการศึกษา และงานพระพุทธศาสนาในระดับประเทศและนานาชาติ แล้วนำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติ ในชุมชนและทั้งนี้ทั้งนั้นสังคม ชุมชนนั้นก็จะต้องให้ความร่วมมือในการนำผลการวิจัยไปสานต่อกันด้วย และตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกลุ่มร้อยแก่นสารสินธุ์ ได้เน้นให้มีการพัฒนาทุนมนุษย์และสังคมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคนให้เป็นคนดีมีคุณภาพ ด้วยการนำหลักธรรม

ทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว (สำนักงานจังหวัดขอนแก่น, ม.ป.ป. : 3-5)

ศีล 5 เป็นมนุษยธรรมคือธรรมของมนุษย์ที่มีความตั้งใจที่จะงดเว้นจากความชั่วความทุจริตทางกายและวาจา รวมทั้งสิ่งไม่ดีทุกประการ เพราะคนเราจะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้นั้นมิใช่ว่าจะเกิดมาเป็นมนุษย์เท่านั้นจะต้องมีธรรมสำหรับมนุษย์อีกด้วย ซึ่งศีลเป็นการรักษากายวาจาและใจให้สงบและเยือกเย็นเป็นพื้นฐานการดำรงชีวิตของมนุษยชาติและเป็นข้อปฏิบัติเพื่อสังคมที่ร่มเย็นพระพุทธเจ้าทรงพิจารณาเห็นว่าโลกนี้จะสงบร่มเย็นเมื่อคนเคารพสิทธิซึ่งกันและกันและไม่เบียดเบียนกันทางกายวาจาอันมีพื้นฐานมาจากใจการกระทำใดที่พระพุทธศาสนาถือว่าเป็นการกระทำที่ดีและที่ชั่วคำตอบสำหรับฆราวาสผู้ครองเรือนทั่วไปอยู่ในศีล 5 และศีล 5 เป็นการปฏิบัติตามแนวพระพุทธศาสนาขั้นต้นหากประพฤติปฏิบัติตามกันไม่ได้ก็จะไม่ได้ประโยชน์จากการเป็นพุทธศาสนิกชนซึ่งศีล 5 นี้มีอิทธิพลต่อสังคมมากเพราะจัดเป็นบรรทัดฐานทางสังคมด้านศีลธรรมของพุทธศาสนิกชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันการรักษาศีล 5 จึงเป็นการกระทำความดีทำให้ผู้ที่รักษาศีลมีคุณสมบัติมีความสามารถช่วยเหลือตนเองได้และส่งเสริมชุมชนต่างๆให้อยู่ร่วมกันด้วยความเป็นระเบียบสังคมเกิดความผาสุก มีแต่ความปรองดองสมานฉันท์ ซึ่งในทางตรงกันข้ามถ้าหากประชาชนไม่มีการนำเอาหลักศีล 5 มาเป็นแนวปฏิบัติในชีวิตประจำวันแล้วก็จะก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างมากมาย

การสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีการปฏิบัติตามศีล 5 เพื่อให้สังคมเกิดความผาสุก นั้นถือว่ามีผลสำคัญมากเพราะว่าส่วนใหญ่แล้วสังคมไทยถือว่าเป็นสังคมพุทธศาสนา ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในแนวทางนี้ตอบสนองกับการแก้ไขปัญหาระดับชาติโดยเน้นการพัฒนาที่มีคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาดำเนินการต่อยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาและวิกฤตการณ์ในสังคมไทยบรรทัดฐานชีวิตคุณธรรม จริยธรรมในสังคมไทยมีที่มาจากหลักคำสอนในพุทธศาสนาซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐานในวิถีชีวิตของคนไทยซึ่งอนุমানได้จากการดำเนินชีวิตตามปกติของชาวไทยพุทธแนวทางคุณธรรมพื้นฐานดังกล่าวได้แก่ศีล 5 คือไม่มุ่งทำร้ายผู้อื่นไม่ทุจริตฉ้อโกงไม่ประพฤติผิดในกาม

การสร้างความสะดวกสุขให้เกิดแก่คนในชาตินั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลต้องเร่งฟื้นฟูสภาพจิตใจส่งเสริมให้เกิดการปลูกฝังคุณธรรมให้กับสังคมด้วยการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามศีล 5 ที่ถือว่าเป็นดัชนีบ่งชี้ในด้านคุณธรรมพื้นฐานที่พุทธศาสนิกชนพึงปฏิบัติ ซึ่งถ้าหากไม่มีการส่งเสริมให้ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดร้อยเอ็ด มหาสารคาม ขอนแก่น และกาฬสินธุ์ หรือที่เรียกว่า กลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ มีการปฏิบัติตามศีล 5 แล้วจะทำให้มีผลกระทบสังคมส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของประชาชนด้วย

จากสภาพความรุนแรง ผลกระทบของปัญหาที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวิถีชีวิตประจำวันของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง จึงทำให้เกิดปัญหาต่อสภาพความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนและส่งผลถึงความสามัคคีของประชาชนด้วย จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องมีการทำวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง นำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดความผาสุกของประชาชนในสังคมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาแรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างแรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก

2.3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและแนวทางการสร้างแรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ต้องค้ความรู้ในการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง นำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก

3.2 ได้แนวทางในการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง นำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง นำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุกมีขอบเขตด้านเนื้อหาที่ศึกษาเฉพาะหลักธรรม ศีล 5 ประกอบด้วย (1) ศีลข้อ 1 พึงละเว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต (2) ศีลข้อ 2 พึงละเว้นจากการลักขโมย ฉ้อฉล (3) ศีลข้อ 3 พึงละเว้นจากการประพฤติดินในกาม (4) ศีลข้อ 4 พึงละเว้นจากการพูดเท็จ และ (5) ศีลข้อ 5 พึงละเว้นจากการดื่มเครื่องดองของเมาประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง จำนวน 980,633 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 329 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่าที และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวโดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการวิจัย

การสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง นำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 329 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 อายุ 21-30 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 36.2 รองลงมาอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 อาชีพรับราชการ จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาเป็นนักศึกษา จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 รองลงมา ปริญญาตรี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9

5.2 แรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก พบว่าแรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.40 เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อที่ 2 พึงละเว้นจากการลักขโมย น้อยสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.55 รองลงมา ข้อที่ 3 พึงละเว้นจากการประพฤติดินในกาม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.54 และ น้อยสุด ข้อที่ 1 พึงละเว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.19

5.3 แนวทางการสร้างแรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก พบว่าแนวทางการสร้างแรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียง เหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ ที่ 5 ผลของการเว้นจากการเสพสุราเมรัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.40 รองลงมา ข้อที่ 3 ผลของการเว้นจากการ ประพฤติผิดในกาม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.39 และน้อยสุด ข้อที่ 2 ผลของการไม่ลักทรัพย์ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.20

5.4 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.5 แนวทางการสร้างแรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุกพบว่า ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ที่มีเพศ และ อายุต่างกัน มีแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ ไม่แตกต่างกัน ส่วนที่มีอาชีพ และการศึกษาต่างกัน มีแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.6 ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มีข้อเสนอแนะและแนวทางการสร้างแรง จูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความ ผาสุก เรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ สังคมจะสงบสุขมากขึ้นหากปราศจากการลักทรัพย์ รองลงมา หากต้องการให้คนอื่นมีความจริงใจต่อตนเองแล้วก็ต้องมีความจริงใจต่อเขาด้วยเช่นกัน และน้อยสุด คือ หากไม่มีการฆ่าสัตว์ ทำร้าย รังแกสัตว์ก็จะทำให้จิตใจเบิกบาน

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้แล้ว ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

6.1 แรงจูงใจของประชาชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำ วน เพื่อความผาสุก พบว่าการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง นำศีล 5 ไป ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.40 และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD) = .47 ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่าการดำรงชีพประจำวันของประชาชนในภาคตะวัน ออกเฉียงเหนือได้มีการนำหลักศีล 5 มาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวด้วยเพราะทำให้ผู้ปฏิบัติมีความสุขทางทางด้าน จิตใจ และความเป็นอยู่แล้วยังก่อให้เกิดความสงบสุขไม่มีการเบียดเบียน รังแก ถือเอาประโยชน์ส่วน

รวมเป็นที่ตั้ง ซึ่งถ้าทุกคนมีการนำเอาศีล 5 ไปปฏิบัติแล้วย่อมทำให้สังคมเกิดความผาสุกได้เช่นกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของอริชฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล (2549 : 1) ได้ศึกษาการรักษาตามศีล 5 ของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน กรณีศึกษาเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรักษาศีลข้อ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ ศีลข้อ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ ศีลข้อ 3 เว้นจากการประพฤตินอกใจ และศีลข้อ 5 เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ระดับมากที่สุด ส่วนการรักษาศีลข้อ 4 เว้นจากการพูดปด อยู่ระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ วัฒนา วิไลสุทธิวงศ์ (2552 : ก) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการสร้างความผาสุกของบุคลากรเทศบาลเมืองเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า สภาพความผาสุกของบุคลากรเทศบาลเมืองเดชอุดม ส่วนใหญ่บุคลากรมีความผาสุกด้านทางสงบ เข้าวัดทำบุญตักบาตรในวันพระหรือวันสำคัญทางศาสนา

จากการที่ได้อภิปรายมาแล้วนี้ สามารถสรุปได้ดังนี้ พระพุทธศาสนา ถือว่าศีล 5 สามารถอำนวยความสะดวกให้สังคมเกิดความผาสุก สงบร่มเย็นได้มากและมั่นคงถาวรด้วยการรักษาและปฏิบัติตามหลักศีล 5 เป็นพื้นฐานที่สำคัญเพราะผู้มีศีลย่อมเป็นผู้มีเมตตากรุณาต่อกันไม่มีการเบียดเบียนกันในเรื่องต่างๆ ทุกคนเสมอกันหมด ล้วนแต่เป็นเพื่อนร่วมทุกข์ เกิด แก่ เจ็บและตายด้วยกันทั้งสิ้น คือความจริงที่ทุกคนต้องยอมรับเพราะศีล 5 ทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข ไม่สร้างความทุกข์ความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและผู้อื่น มีแต่จะนำความสงบสุขความเจริญมาแก่ตนเองและผู้อื่น ศีลเป็นหลักความประพฤติที่ดีงามของมนุษย์หากทุกคนในสังคมมีศีล 5 พร้อมหน้ากันแล้วสังคมก็จะเกิดความสงบสุข มีสันติภาพ ทุกคนในสังคมก็จะอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขอยู่ด้วยความรักใคร่ช่วยเหลือกันและกันเหมือนญาติพี่น้องของตนเอง

6.2 แนวทางการสร้างแรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง นำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก พบว่าแนวทางการสร้างแรงจูงใจที่ทำให้ประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง นำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = .57 ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่าการทำให้สังคมเกิดความผาสุก มีแต่ความสงบ เรียบร้อยนั้นประชาชนผู้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมต้องมีการประพฤติปฏิบัติตนเองให้อยู่หลักคำสอนของพุทธศาสนาเช่นหลักเกี่ยวกับศีล 5 ที่เป็นหลักธรรมขั้นพื้นฐานในการทำให้สังคมเกิดความผาสุก เพราะเมื่อไม่มีการเบียดเบียน รังแก ซึ่งกันและกันแล้วก็จะทำให้ทุกคนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างร่มเย็น เรียบร้อย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อมร อำไพรุ่งเรือง (2554 : 56) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมรักษาและการละเมิดศีล 5 ของพุทธศาสนิกชน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า 1) หลักการและเจตนารมณ์ของการรักษาศีล 5 ในพระพุทธศาสนาเถรวาท ก็คือเจตนารมณ์ที่มุ่งให้มนุษย์ในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ไม่เบียดเบียนกัน รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา นอกจากนั้นยังครอบคลุมถึงการจัดระบบโครงสร้างทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคมและสภาพแวดล้อม อีกทั้งยังมีเจตนารมณ์ที่จะครอบคลุมให้สามารถแก้ไขปัญหาสังคมยุคใหม่ได้ทั้งหมด ดังนั้นเจตนารมณ์ของการรักษาศีล 5 ในพระพุทธศาสนาเถรวาท ไม่เพียงแต่จะแก้ไขปัญหาเรื่องการละเมิดกันระหว่างบุคคลกับบุคคลแบบตรงไปตรงมาเท่านั้นแต่ยังครอบคลุมถึงปัญหาที่กว้างขึ้น และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปัทมา ผาดจันทิก และคณะ(2551 : 54-55) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามศีล 5 ในชีวิตประจำวันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติตนตามศีล 5 โดยเฉพาะ

อย่างยิ่ง

จากการที่ได้อภิปรายมาแล้วนี้ สามารถสรุปได้ว่าการทำให้สังคมเกิดความผาสุก มีแต่ความสงบ เรียบร้อยนั้นประชาชนผู้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมต้องมีการประพฤติปฏิบัติตนเองให้อยู่หลักคำสอนของพุทธศาสนาเช่นหลักเกี่ยวกับศีล 5 ที่เป็นหลักธรรมขั้นพื้นฐานในการทำให้สังคมเกิดความผาสุก เพราะเมื่อไม่มีการเบียดเบียน รังแก ซึ่งกันและกันแล้วก็จะทำให้ทุกคนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างร่มเย็น เรียบร้อย เพราะหลักการและเจตนารมณ์ของการรักษาศีล 5 ในพระพุทธศาสนาเถรวาท ก็คือเจตนารมณ์ที่มุ่งให้มนุษย์ในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ไม่เบียดเบียนกัน รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา นอกจากนั้นยังครอบคลุมถึงการจัดระบบโครงสร้างทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคมและสภาพแวดล้อม อีกทั้งยังมีเจตนารมณ์ที่จะครอบคลุมให้สามารถแก้ไขปัญหาสังคมยุคใหม่ได้ทั้งหมด ดังนั้นเจตนารมณ์ของการรักษาศีล 5 ในพระพุทธศาสนาเถรวาท ไม่เพียงแต่จะแก้ไขปัญหาเรื่องการละเมิดกันระหว่างบุคคลกับบุคคลแบบตรงไปตรงมาเท่านั้นแต่ยังครอบคลุมถึงปัญหาที่กว้างขึ้น

6.3 การทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีการแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่าประชาชนที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศมีการสร้างแรงจูงใจให้กับตนเองในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันที่ทำให้เกิดความผาสุกในสังคมได้นั้นมีการสร้างแรงจูงใจที่ต่างกันเพราะลักษณะบุคลิกภาพของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปจึงทำให้การสร้างแรงจูงใจของแต่ละคนแตกต่างกันไปด้วย นอกจากนี้ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยรวมทั้ง 5 ข้อซึ่งปรากฏว่าอายุ 21-30 ปี แตกต่างกับอายุ 41-50 ปี และอายุ 31-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนที่มีอายุมากขึ้นย่อมเป็นผู้ที่มีความคิดและประสบการณ์ชีวิตที่ดีกว่ากลุ่มประชาชนที่อายุน้อยกว่าอีกด้วย และยังรวมถึงประชาชนที่มีอาชีพรับราชการยังมีแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกับอาชีพอื่น ๆ เช่น ลูกจ้าง พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ และเกษตรกรรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันยังปรากฏว่าระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีแตกต่างกับการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่าประชาชนที่มีความแตกต่างกันในด้านปัจจัยส่วนบุคคลมีการสร้างแรงจูงใจให้กับตนเองในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันที่ทำให้เกิดความผาสุกในสังคมได้นั้นมีการสร้างแรงจูงใจที่ต่างกันเพราะลักษณะบุคลิกภาพของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปจึงทำให้การสร้างแรงจูงใจของแต่ละคนแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อมรอำไพรุ่งเรือง(2554 : 64) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมกรรมการรักษาและการล่วงละเมิดศีล 5 ของพุทธศาสนิกชน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ทุกปัจจัยไม่ว่าจะเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัย เขตที่อาศัย และลักษณะสภาพแวดล้อมที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลต่อระดับทัศนคติที่มีต่อศีล 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการที่ได้อภิปรายมาแล้วนี้ สามารถสรุปได้ว่าประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ที่มีเพศ อายุอาชีพ และการศึกษาต่างกันนั้นมีการสร้างแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ แตกต่างกันทั้งนี้เพราะประชาชนที่มีความแตกต่างกันในด้านปัจจัย

ส่วนบุคคลมีการสร้างแรงจูงใจให้กับตนเองในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันที่ทำให้เกิดความผาสุกในสังคมได้นั้นมีการสร้างแรงจูงใจที่ต่างกันตามลักษณะบุคลิกภาพของแต่ละคนแต่อย่างไรก็ตามทุกคนล้วนต้องการรักษาศีล 5 เพราะทำให้มนุษย์ในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ไม่เบียดเบียนกัน รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราด้วย

6.4 แนวทางการสร้างแรงจูงใจของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง นำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก พบว่า ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ที่มีเพศ และอายุต่างกันั้น มีแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุกที่เหมือนหรือคล้ายกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยส่วนบุคคลเกี่ยวกับเพศ และอายุนั้นเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยระยะเวลาในการหล่อหลอมประสบการณ์ที่ตนเองได้ผ่านประสบมาทำให้เกิดเป็นประสบการณ์ที่กล่าวได้ว่าสิ่งที่ตนเองประพฤติปฏิบัติหรือกระทำลงไปนั้นดีหรือไม่ เหมาะสมหรือไม่โดยอาศัยหลักศีล 5 เป็นเครื่องชี้วัด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของปีมหา ผาดจันท์ก และคณะ(2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามศีล 5 ในชีวิตประจำวันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการวิจัยพบว่า อายุ ชั้นปี และเกรดเฉลี่ย ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามศีล 5 ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา

จากการที่ได้อภิปรายมาแล้วนี้ สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางไม่ว่าจะเป็นเพศ และอายุที่ต่างกัน แต่มีการสร้างแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุกที่เหมือนกัน เพราะต้องอาศัยประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นเครื่องชี้วัดว่าสิ่งที่ตนเองประพฤติ กระทำลงไปนั้นตามหลักศีล 5 แล้วเป็นสิ่งที่เหมาะสมหรือไม่ส่วนที่มีอาชีพ และการศึกษต่างกัน มีแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ที่มีความแตกต่างกันด้านอาชีพ และการศึกษานั้นมีแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้สังคมเกิดความผาสุกไม่เหมือนกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนที่มีอาชีพที่มีความมั่นคง และมีการศึกษาที่ดีอาจมีแรงจูงใจที่ดีกว่าคนที่มีการศึกษาและอาชีพที่ไม่มั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อธิษฐาน พูลศิลป์ ศักดิ์กุล (2549 : 1) ได้ศึกษาการรักษาตามศีล 5 ของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน กรณีศึกษาเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรักษาศีล 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อมร อำไพรุ่งเรือง(2554 : ก) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการรักษาและการล่วงละเมิดศีล 5 ของพุทธศาสนิกชน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ทุกปัจจัยไม่ว่าจะเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัย เขตที่อาศัย และลักษณะสภาพแวดล้อมที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลต่อระดับทัศนคติที่มีต่อศีล 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการที่ได้อภิปรายมาแล้วนี้ สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางที่มีอาชีพ และการศึกษาที่ต่างกันนั้นมีการสร้างแรงจูงใจในการนำ ศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุกไม่เหมือนกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนที่มีอาชีพที่มีความมั่นคง และมีการศึกษา

ที่นี้อาจมีแรงจูงใจที่ดีกว่าคนที่มีการศึกษาและอาชีพที่ไม่มั่นคง

7. ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลดังกล่าวมาแล้ว มีข้อค้นพบ (Fact Finding) ที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ จึงนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเป็น 3 ระดับ ดังนี้

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 แรงจูงใจให้ประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง นำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = .47 จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่า หากต้องการให้สังคมเกิดความสงบสุข เกิดความผาสุก สังคมมีแต่ความสงบเรียบร้อย ไม่มีการเบียดเบียนซึ่งกันและกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการดำเนินการในการสร้างแรงจูงใจที่ทำให้ประชาชนมีการนำศีล 5 ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลด้วย

7.1.2 แนวทางการสร้างแรงจูงใจที่ทำให้ประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง นำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 4.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = .57 เมื่อพิจารณา ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสำรวจว่าทำไมประชาชนจึงมีแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน รวมทั้งมีการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่อื่น ๆ ได้มีการนำไปเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติด้วย

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ ไม่แตกต่างกัน ส่วนที่มีอาชีพ และการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อความผาสุก โดยรวมทั้ง 5 ข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงมีข้อเสนอแนะให้ผู้ปฏิบัติคือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดกิจกรรมในลักษณะที่เป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนถึงอันสงส์ของการปฏิบัติตามศีล 5 ว่าเมื่อมีการปฏิบัติอย่างจริงจังแล้วก็จะทำให้สังคมเกิดความผาสุกได้เช่นกัน

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.3.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “การเสริมสร้างความสามัคคีของประชาชนด้วยการใช้หลักเบญจศีล เบญจธรรม”

7.3.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “การนำหลักธรรมทางพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้กับการบริหารความขัดแย้ง”

8. เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. (2554). **นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). **ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานจังหวัดขอนแก่น. (ม.ป.ป.). **แผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ร้อยเอ็ด - ขอนแก่น - มหาสารคาม - กาฬสินธุ์ “กลุ่มร้อยแก่นสารสินธุ์”**. สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด “ร้อยแก่นสารสินธุ์” : สำนักงานจังหวัดขอนแก่น.
- ปัทมา ผาดจันทิก และคณะ. (2551). **พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามศีล 5 ในชีวิตประจำวันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**. รายงานการวิจัย. คณะศิลปศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วัฒนา วิไลสุทธิวงศ์. (2552). **แนวทางการสร้างความผาสุกของบุคลากรเทศบาลเมืองเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การปกครองท้องถิ่น. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อริชฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล. (2549). **การรักษาตามศีล 5 ของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน กรณีศึกษาเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อมร อำไพรุ่งเรือง. (2554). **การศึกษาพฤติกรรมการรักษาและการล่วงละเมิดศีล 5 ของพุทธศาสนิกชน กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

9. คำขอขอบคุณ

รายงานการวิจัยเรื่องการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตรประจำวันเพื่อความผาสุก ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งสำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือหลายๆ ฝ่าย อาทิเช่น พระราชปริยัติวิมล ที่ปรึกษาโครงการวิจัย พระมหาทองเชิด กตปุญโญ, ผศ.ดร. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยญาณสังวร ดร.วสิษฐพัชร วาฤทธิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีศักดิ์ สุนทรไชย คุณสมควร แก้วชาลุน คุณวสันต์ ฉายรัศมีกุล คุณวิโชค วิภูษิตวรกุล และผู้ช่วยนักวิจัย คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพันธ์ สุวรรณศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทร อัจฉินม นายเสถียร เวียงดอนก่อ และนางณัฐญา สุทธิสนธิ รวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่กรุณากรอกแบบสอบถาม ให้ข้อมูลและได้ให้ความช่วยเหลือในการทำงานวิจัยให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณ และขอบคุณ อนุโมทนาไว้ ณ โอกาสนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานการวิจัยเรื่องนี้คงจะอำนวยคุณประโยชน์แก่ผู้สนใจพอสมควร